

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 237

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, OCTOBER 10, 1938

LETO XII. — VOL. XII.

Avstrijski nadškof Innitzer je ostro napadel nemško vlado. Na Dunaju je prišlo do spopada med katoliško mladino in nazijci

Dunaj, 8. okt. — V cerkvi sv. Štefana na Dunaju je imel kardinal Innitzer, avstrijski nadškof pridigo, v kateri je silno bičal nemško vlado radi njenega vmešavanja v vero in cerkev. Še nikdar prej ni kardinal tako ostro napadel nemške vlade.

Pred cerkvijo se je bila zbrala tisočglava množica katoličanov, zlasti mladine, ki ni mogla dobiti prostora v cerkvi. Cerkev sv. Štefana je bila namreč nabito polna. Ljudje pred cerkvijo so začeli peti nabožne pesmi in slišali so se klici: "Heil Christus!" (slava Kristusu). V tem so se začeli pa zbirati tudi nazijci, ki so odgovarjali na klice katoličanov z vzkliki: "Heil sieg!" (slava zmagi). Nazijci so tudi začeli vpiti, naj se odvede kardinala Innitzerja v koncentracijsko taborišče v Dachau.

V tem je bila pridiga končana, in obredi v cerkvi so se zaključili. Kardinal se je podal na svoj dom, pred cerkvijo je pa tedaj prišlo do dejanskih spopadov med katoličani in nazijci. Iz cerkve so prišli duhovniki, ki so pogovarjali katoliško mladino naj miruje, vendar se ni moglo vzpostaviti miru, dokler ni prišla policija, ki je napravila več aretacij.

Ko je prišel Hitler na Dunaj

Rooseveltov apel na delavce prišel naj- brže prepozno

Washington, D. C. — Rooseveltova nujna prošnja na organizirano delavstvo, naj se spozna med seboj in poravnava spore z delodajalci, je prišla najbrže prepozno. Roosevelt je poslal apel na A. F. of L. in na CIO. Toda, kot je očitno, ni nobena teh delavskih organizacij pripravljena začeti s premirjem. A. F. of L. še vedno pobira en cent od člana za borbo proti CIO in CIO se pripravlja, da skliče v Pittsburgh konvencijo, da postane CIO stalna organizacija.

Edino, kar bi napravilo mir v delavskih vrstah, da bi zavzeli skupno fronto, bi bilo, če bi prišla v Washington administracija, ki bi ne bila toliko naklonjena organiziranemu delavstvu kot je sedanja.

Vse pa čaka, kaj bosta napravila važna voditelja delavcev, David Dubinsky od unije ženskih izdelovalk oblek in Homer Martin, predsednik avtomobilске unije. Dubinsky je namreč zelo proti temu, da bi bila CIO stalna organizacija in Homer Martin pa ni zadovoljen z Lewisom, ki je ukazal sprejeti nazaj v unijo štiri podpredsednike, ki jih je bil Martin odstavljal. Martin in Dubinsky sta člana CIO. Če ta dva ostopita in potegneta s seboj kako večjo število delavstva, bi bil prizadet hud udarec CIO.

Važna seja

Jutri večer se vrši seja društva Danica št. 11 SDZ. Članice naj se udeležijo vse. Slišale bodo poročilo delegatkinj. Po seji prijetna domača zabava.

Kdor je izgubil

Našle so se mašne knjige, kjer je zapisano ime Hočvar. Dobi se jih na 978 E. 63rd St.

meseca marca, je bil kardinal Innitzer prvi, ki ga je počastil z obiskom. Mislil je pač, da se nemška vlada ne bo vmešavala v vero v zasedeni Avstriji, ker je 90 odstotkov vsega prebivalstva katoliškega. Toda nemška vlada je začela z brezobzirnim preganjanjem katoličanov. Najprej je prepovedala vsako versko vzgojo v šolah in zadnje sredo je vlada izdala ukaz, da je katoliškim voditeljem prepovedano imeti kake seje. Časopisju je bilo strogo prepovedano, da bi priobčevalo aretacije in obravnave proti duhovnikom, ki so bili prijeti radi upora proti nemški vladi.

Vse to je imelo povod, da je kardinal stopil na prižnico in pozval katoličane, zlasti mladino, da ohrani svojo vero in svoje verske dolžnosti, tudi če je radi tega preganjana.

Poznejša poročila trdijo, da je nazijška družba metala kamenje v palačo nadškofa Innitzerja. Kos stekla je priletel nadškofu na čelo in ga ranil. Druhal je metala kamenje tudi v hiše kanonikov. Kanonika Krawanika je druhal celo izvelkalo iz njegovega stanovanja in ga vrgla skozi okno na dvorišče. Značilno je to, da dunajsko časopisje ni prineslo nobenega poročila o teh izgre-
dih.

Ameriške industrije oblu- bujajo spravo in mir

Washington, 10. oktobra. Charles Hook, ki je predsednik National Association of Manufacturers, v kateri organizaciji so vključene skoro vse ameriške industrije, je včeraj v imenu svoje organizacije izjavil, da ameriške industrije nikakor ne bodo preganjale delavcev, pač pa da so pripravljene sodelovati s predsednikom Rooseveltom, da pride do miru in sporazuma med delavci in industrijskimi podjetji. Mr. Hook je nadalje izjavil, da ameriške industrije nimajo nobene mržnje napram neorganiziranim ali organiziranim delavcem, toda za sebe zahtevajo le to, da dobivajo letno "malenkosten" dobiček, do katerega so upravičene, ker so vložili milijoni ameriških delavcev in trgovcev nekako \$300,000,000 v razna podjetja. "Mi čutimo," je dejal Mr. Hook, "da brez delavcev ne moremo živeti. Mi poslujemo tako, da ustrezemo našim delničarjem, splošni javnosti in zahtevam, našim delavcem in njihov napredku. V neprestanih sporih med delavci in industrijo, ne more nihče napredovati. Mi z veseljem pričakujemo posredovanja od strani vlade. Naj se enkrat tudi v Ameriki dokaže, da socialistični sistem vlade, kot prevladuje danes v Rusiji, je za delavce bolj poniževalen in škodljiv kot sistem, po katerem poslujejo ameriške industrije.

Skupna zadržna seja

Direktorjem, vsem članicam ženskega odseka, uslužbencem in sploh vsem, ki so v kakem odseku ali odboru za pripravo 25-letnice Slovenske zadržne zveze, se naznanja, da bo skupna seja v ponedeljek zvečer, 10. oktobra ob sedmi uri. Pridite vsi, ker so na redu važne zadeve. — Tajnik.

Čehoslovaška bo fašistovska država Mussolinija straži 1000 vojakov

Šele včeraj se je dognalo, da je Nemčija zahtevala na zadnji monakovski konferenci veseliti, da mora predsednik čehoslovaške republike, Edvard Beneš odstopiti, ali pa bo Hitler dovolil Poljakom in Slovakom, da razkosajo ostali del čehoslovaške republike. Beneš je raje odstopil kot da bi dopustil, da bi njegova domovina trpela še nadaljno škodo.

Edvard Beneš je bil dosledno nasproten nemškemu "Drang nach Osten." On je dobro vedel, da želi Nemčija podjarmiti čehoslovaško kot prvi korak, da dobi vso centralno Evropo pod svojo oblast, pozneje Balkan in potem odprto pot proti vzhodu, kjer so dosedaj izključno Angličji gospodarili. Zasedba dela čehoslovaške republike pomeni vojno v Evropi tekem dveh let.

Čehoslovaška republika je tekom zadnjih deset let potrošila nad \$500,000,000, da je utrdila svoje meje proti Nemčiji, in to na zahtevo Francije, ki se je vedno bala nemškega vpada. Vse te utrdbe so sedaj postale nemška last in čehoslovaška republika je danes brez vsake obrambe napram zunanemu sovražniku, ali pa mora zgraditi novo obrambeno mejo, ki bo veljala nadaljnjih \$500,000,000.

Med tem je začelo v češki republiki vrteti. Vlada komaj zadržuje svoje vojaštvo, da ne napade Nemcev, ki prihajajo v čehoslovaško. Najmanj 200 sudet-

skih Nemcev je bilo že dosedaj pobitih, in prišlo je tako daleč, da čehoslovaška vlada mora prosi v Berlinu, da Hitler naj nikar ne zameri, ker vlada ni odgovorna za elemente, ki delujejo proti poveljem čehoslovaške republike.

Silna cenzura je bila vpeljana te dni nad češkim in slovaškim časopisjem. Ta cenzura pomeni, da ogromna večina Čehov in Slovakov ostro obsoja nastop lastne vlade in ugrabitev čehoslovaške zemlje.

Včeraj se je vršil tajni shod odličnih čeških narodnih voditeljev v Pragi, ki so se resno bavili z vprašanjem ali naj se uvede fašistovski način vlade v razkosani republiki.

Večina navzočih je bila proti, toda vprašanje je ostalo na dnevnem redu in se bo o njem ponovno razpravljalo. Zatrjuje se, da je med sudetskimi Nemci več kot polovica takih, ki trdijo, da so uživali pod čehoslovaško več svobode kot pod Hitlerjem.

Paris, 10. oktobra. "Popularna fronta," ki sestoji iz radikalnih socialistov, rednih socialistov in komunistov v Franciji, je popolnoma porušena, kar je posledica kapitulacije francoske vlade pred diktatorjem Hitlerjem.

Boj kot kdaj prej so danes francoski fašisti na vladi, oziroma v javnem mnenju. Da so šli socialisti in komunisti v spora-

Ogromna propaganda Angleška kraljeva dvojica pride v Ameriko

London, Anglija. — Angleški kralj Jurij je izjavil, da obišče prihodnje poletje s svojo soprogo Kanado. Verjetno je, da bo obiskal ob tisti priliki tudi Zed. države. To bo prvič v zgodovini, da bo kak angleški vladar obiskal severnoameriški kontinent. Najbrže bo predsednik Roosevelt uradno povabil kraljevo dvojico, da obiščeta Zed. države, predno se vrne v Kanado domov. Ako bo angleški kralj obiskal predsednika Roosevelta v Washingtonu, bo to velikega pomena, politično in družabno.

Pogreb Kat. Brentar

Pogreb Katarine Brentar se bo vršil jutri iz kapele A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Pavla ob desetih dopoldne. Ranjka je bila doma iz sela Prigorje na Hrvaškem. Stara je bila 65 let. Prvič je bila poročena z Geo. Bezuhom, od leta 1928 pa z pokojnim Brentarjem, ki je umrl pred leti. Bolehala je zadnjih devet mesecev. Zapuščka nečakinjo Mrs. Mary Štupar, kjer je stanovala v umrli, 4007 Clybourne Ave. Bila je stara mati Edwardu in Rudolphu Špehar in mačeha Jeromu in Franku Brentar in Mrs. Štupar. Bila je članica oltarnega društva Krunica in društva Marije Bistričke št. 47 HBZ. Naj počiva v miru, prizadetim sorodnikom pa naše sožalje.

Baragov zbor

Zbor Baraga Hi je proščen, da pride danes zvečer ob 6:30 točno k pevski vaji, mesto običajnega torka zvečer. — Rev. Jager.
* American Federation of Labor je pričela z borbo, da uniči C. I. O. organizacijo v Kanadi.

Italija še ni odgovorila

Washington, D. C. — Državni oddelek vlade Zed. držav je poslal Italiji ostro svarilo, v katerem opominja Italijo, naj gleda na to, da se židom v Italiji, ki so ameriški državljani, ne bo godila kaka krivica. V Italiji je zdaj okrog 200 židov, ki so ameriški državljani in ki se nahajajo tam zaradi trgovskih oziror. Ameriška vlada je posvarila Italijo in zagrozila, da bo postopala z Italijani, ki se nahajajo v Zed. državi, in niso ameriški državljani, prav tako, kot bo Italija postopala z ameriški židi. Italija na svarilo ameriške vlade še ni odgovorila.

Lausche, vladni sodnik

V Clevelandu so se pojavili številni kandidati za izpraznjeno mesto federalnega sodnika Westa. Kot se govori, ima najboljšo priliko biti imenovan sodnik Frank J. Lausche. Sodnika imenuje predsednik Roosevelt na priporočilo senatorja. Imenovanje se pa ne bo izvršilo pred novembarskimi volitvami. Sodnik Lausche se sam še ni izjavil, če je kandidat za to mesto. Plača bi bila sicer manjša kot jo ima zdaj kot okrajni sodnik, toda urad je do smrti in pa jako važen.

Hrvatski rojak umrl

V petek večer je umrl Pavel Vukčević, star 55 let, stanujoč na 1563 E. 34th St. Doma je bila iz sela Osunje, Jugoslavija. Bližnjih sorodnikov nima. Dva brata, Peter in Thomas sta umrla že prej. Zapuščba pa veči nečakov in nečakinj. Truplo leži v kape-
li A. Grdina in sinovi, odkoder se bo vršil pogreb jutri zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Naj počiva v miru.

Zadnje štelje je pokazalo, da v Zed- njenih državah vedno več žensk išče delo

Washington, D. C. — John D. Briggs direktor vladnega štetja Brezposelnih je sporočil predsedniku Rooseveltu, da je v deželi vsako leto več ženskih, ki so zaposlene, ali pa ki bi rade dobile delo. Od leta 1930 je število žensk, ki iščejo delo, naraslo na 2,740,000.

Štetje je pokazalo, da je bilo lanskega novembra 39,978,000 moških in 14,496,000 žensk, starosti od 15 do 74 let, ki so zaposleni, ali ki iščejo delo. V to število so všteti tudi religijni delavci. Te številke so statističar-

je spravile v nemalo začudenje. Računalo se je pač, da se zviša z porastom prebivalstva tudi število ljudi, ki iščejo delo. Normalno se je računalo, da se bo število žensk, ki iščejo delo, zvišalo od leta 1930 na 11,750,000, v resnici se je pa to število zvišalo na 14,496,000. To ni normalen porastek, ampak je kriva temu kriza. Navadno gre ženska delat z dvajsetim letom, pa delo v par letih pusti, ker se omoži, ali pa radi kakega vzroka. Ko pa v krizi izgube delo moški v družini, je prisiljena ženska iskati zaslul-
ček.

Poljaki in Madžari so se združili, da skupno nastopijo in odvzamejo češki važne okraje

London, Anglija. — Anglija se

boji, da zna nastati v Evropi nova kriza radi madžarske in poljske zahteve po novem ozemlju od čehoslovaške. Madžari zahtevajo Rutenijo od čehoslovaške in Poljaki jih v tem podpirajo. Tako bi dobili Poljska in Ogrska skupno mejo, čehoslovaška bi bila pa popolnoma odrezana od Romunske, svoje zaveznice v mali antanti. Če dobi Madžarska Rutenijo, bi bil s tem postavljen močan zid med Rusijo in Nemčijo. V Evropi se govori, da bo Italija podprla to zahtevo Mad-

žarov in Poljakov.

Anglija je zelo nevoljna radi te nove pojave v evropski politiki. Dala je razumeti Poljski in Ogrski, naj s to zahtevo počakati še nekaj časa. Poljski in Madžarski se ne gre za novo zemljo, ampak hočejo samo doseči, da bo njihova državna meja skupaj. Tujaku se jasno vidi prst Nemčije in Italije, ki hočeta postaviti na tuje stroške močan zid na zapadni meji Rusije in zaustaviti razširjenje komunizma po zapadni Evropi.

Zvišana plača delavcem

Kot naznanja državni inženir Louis Drašler, so dobili vsi državni uslužbenci s prvim oktobrom zvišano plačo. To se tiče navadnih delavcev, ki so zaposleni pri državnem cestnem oddelku. Prej so dobivali povprečno po \$112.00 na mesec, po novem bodo dobivali pa \$135.00. Te številke so pa samo za delavce v Cuyahoga okraju. Po drugih okrajih je zvišanje mezde nekoliko manjše. Na primer v Geauga okraju je zvišanje samo od \$100 na \$108. To pobojšanje mezde je sprejela državna postavilja pred tremi meseci na pri-
zadevanje guvernerja Daveya. Mislilo se je, da bo to kaj pomagalo guvernerju do izvolitve pri primarnih volitvah, pa kakor je videti, mu ni.

Pogreb Ane Ječ

Kot smo že poročali, je umrla Ana Ječ, roj. Vodopivec. Rojena je bila v vasi Raztis, fara Rajhenburg na štajerskem, odkoder je prišla v Cleveland pred 33 leti. Soprog ji je umrl pred devetimi leti. Tukaj zapuščba več sorodnikov, v starem kraju pa eno sestro. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob devetih iz hiše žalosti 12720 Kirton Ave., West Park pod vodstvom Frank Zakrajška. Naj ji bo lahka tuja zemlja.

Dva dečka utonila

V soboto sta se igrala pri Cuyahoga reki, kakih 100 jardov od Lorainskega mostu Edward Sulkar in Prokop Klepac, stara po devet let. Enemu je spodrsnilo, da je padel v vodo. Drugi ga je hotel prijeti, pa je tudi sam padel v globoko vodo. Oba sta utonila. 40 minut kasneje so potegnili oboja iz vode, toda vse prizadevanje obuditi ju k življenju, je bilo zaman.

Seja Kanarčkov

Jutri večer ob 6:30 se vrši seja članov mladinskega zbora Kanarčkov, ob osmih je pa seja staršev.

Detroiti delavci niso edini glede 32-ur- nega delovnika

Detroit, Mich. — Unija avtomobilskih delavcev je imela izredno sejo radi 32 urnega delovnika, radi česar je odšlo na strik 16,000 delavcev v Plymouth tovarni. Poroča se, da se bodo ti delavci danes vrnili na delo in bodo delali 32 ur v tem tednu in nič več.

Ker je zaprla vrata Plymouth tovarna, je bila prisiljena zapreti vrata tudi tovarna Briggs Mfg. Co., kjer je 9,000 delavcev brez dela. V Dodge tovarni so unijski uradniki zabranili delo kakim 200 delavcem, ki niso plačali svoje mesečnine v unijsko blagajno.

Delavci v Buick tovarni v Flint, Mich. nameravajo zastavkati, toda ne radi 32 urnega delovnika, ampak radi starostnih pravic.

Pri tem si pa delavski voditelji sami niso edini glede 32 urnega delovnika. Emilia Mazey, predsednik unije pri Briggs tovarni, je rekel, da bi 32 urni delovnik poslabšal položaj delavcem, ne pa izboljšal.

Državljska šola

Radi nenavadnega in visokega števila učencev in učenk za državljansko šolo, ki se vrši v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. se je sklenilo, da se vrši pouk do nadaljnjega preklica vsak ponedeljek in vsak četrtek. Pouk se začne vselej ob 7. uri zvečer. Vsa nadaljnja pojasnila dobite ob omenjenih večerih direktno od učitelja v šoli.

Plesna veselica

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico na 26. novembra v dvorani Dominika Krašovca, 6025 St. Clair Ave.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**6117 St. Clair Avenue
Published daily except Sundays and Holidays
Cleveland, Ohio

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 237, Mon., Oct 10, 1938

Različna mnenja Amerikancev

Charles Sumner, Pikeville, Ky., piše: Dajte mi denar, ki se je zapravil in potrošil za vojno, pa bom oblekel slehernega moškega, žensko in otroka na svetu za prihodnjih 100 let v kraljeve obleke, tako da jim bodo celo kralji zavidali. Postavil bi lahko šolo v vsakem najmanjšem mestu in vasi po celotni svet, v vsakem hribu sveta bi lahko postavil cerkev, kjer bi se ljudje zahvaljevali za mir, ki prevladuje. Toda dokler se bodo narodi sveta borili, dokler bodo postavljali lavarke na glave onih, ki ubijajo v vojni, toliko časa bo na svetu prevladovalo nasilje in prepri se bodo poravnali z nožmi in revolverji."

"Na konferenci, ki se je vršila v Monakovem, so se vršili govori državnikov v štirih razlinih jezikih, ki so morali biti tolmačeni od raznih ekspertov. Na konferenci, ki se je vršila lansko leto v Londonu, in na katero je dospelo 1,500 delegatov iz 23 različnih držav sveta, so govorili v samo enem jeziku — živijo esperanto!" L. D. St. Albans, N. Y.

"Tekom zadnje krize, ki se je vršila v Evropi, smo se morali čuditi hladnokrvnosti in dostojnemu obnašanju tujcem. Splošno se je opazilo, da so ti tujcemci sicer čutili s svojimi raznimi deželami, toda ostali so mirni in pokazali so na ta način, da se prežeti z ameriškim duhom in da vedo, kako ogromen blagoslov za nje je ameriška demokracija." — New York Times.

"Svet neprestano kriči, zlasti pa naši vzgojitelji, da zahtevajo mir, da mora biti mir in da brez miru bo svet propadel. Toda miru ne bo toliko časa, dokler ne bomo sledili nauku največjega učenika, Krista, ki je pripovedoval, da naj ljubimo svojega bližnjega kot samega sebe, dokler ne bodo odpravljene vse vojašnice in dokler ne bodo uničili vsega orožja in bo izdelovanje morilnih predmetov enako prepovedano kot je prepovedano rop." — Rex Curtis, New York.

"Mi ne vemo, če so v Evropi naredili resnični mir, toda toliko vem, da mora biti iskreno prizadevanje vsakega razumnega Amerikana, da podvoji svoje sile, da deluje za splošni mir. Mednarodni problemi se z razumom in dobro voljo prav lahko poravnajo. Zavedati se moramo, da red, mir, spoštovanje pred postavo dela človeka dostojnega in mu preskrbi bolj srečno življenje." — Državni tajnik Hull.

"Koliko je meni znano in v kolikor morem to znanje podpreti z dokazi, je politika danes največje raketirstvo. Vzrok je, ker nezavedni državljani dopuščajo politikarjem, da nastopajo kot bi bila vsa Amerika njih lastnina. Le obilna vzgoja v pravi smeri nam bo prinesla resnično demokracijo večjo varnost ter srečo v življenju." — Thomas E. Dewey.

"Kadar se bližajo predsedniške volitve v Zedinjenih državah, tedaj se pojavi vedno vse polno "priljubljenih kandidatov" v vseh strankah. Da sleherni država bi rada imela svojega kandidata. Zadnji teden je država Alabama predstavila za predsedniškega kandidata 77 let starega Williama Bankeah, češ, da se nahaja v kongresu že 21 let in da so mu dobro poznane razmere. Kakšne razmere? Današnje ali one pred 77 leti?" — Robert Tyler.

"Jaz bi nasvetovala, da ženske zastrajkajo, kadar se bliža vojna. Zapustiti bi morale vse urade, vse tovarne, privatna stanovanja in vsa dela, tudi kuhinje, ne bi smele zahajati v gledališča niti kuhati, dokler se ne bi vrnili iz vojn." — Mary Pickford, znana bivša filmska igralka. In Charlie Chaplin je na to izjavo hudomušno pripomnil: "Ali ženske samo za može ne bi kuhale in bi na cestah spale, ali bi kuhale za sebe in spale v stanovanjih?"

"Največja tragedija iz zasedbe sudetskega dela Nemčije je, ker bodo sedaj Čehi celo prisiljeni od Nemčije, da plačajo Nemčiji "za vse krivice," ki so jih storili sudetskemu Nemcem od leta 1918 naprej. In sicer plačati v denarju. Kaj če bi Čehi in druge narodnosti zahtevale od Avstrije, ki je danes del Nemčije, plačilo za vse krivice, ki so se godile Slovanom v nekdanjem avstrijskem cesarstvu?" — "Ameriška Domovina."

Kaj pravite!

Nek profesor v Miami, Florida, je izračunal, da bo naša ljuba mati zemlja zmazana v en sam ogromen kos ledu v 71,799 letih. Bo že res nekaj na tem ker so zime vedno mrzlejšje.

V soboto je Mr. Gongwer, nekdanj vsemogočni boss clevelandskih demokratov, zlobnal nekaj demokratov skupaj in jih predstavil Mr. Sawyerju, kandidatu za gubernerja. Predstavil jih je z naslovom, da so to "cvet demokratov" v Clevelandu. To se razume, saj je bila navzoča vsa žlahta Mrs. Pyke in če to ni cvet, potem ne vemo kaj je. Kajpada, drugi smo pa lesnike.

Ne bomo se dosti zmenili, če bomo zapisali, da je kriva poraza Čehov boljševiška Rusija. Anglija, Francija in Italija so dale nalogo Hitlerju, naj ustavi širjenje komunizma proti zapadni Evropi. In ker je bila Češka preveč dobra prijateljica z Rusijo, je morala pasti. In ker je tudi Ogrska prijateljica Nemčije, je prišel Hitler skoro prav do Rusije in bo pred ruskimi vrati branil komunizmu pot po Evropi. Pri zadnjih vratih bo pa stražila Japonska in tako bo moral mogočni ruski medved lepo zdeti v zapečku.

BESEDA IZ NARODA**Knobleharjeva slavnost**

Gmajna, p. Raka pri Krškem, Jugoslavija. — Minilo je devet let, kar je bila odkrita spominska plošča dr. Ignacu Knobleharju na njegov rojstni hiši v Škocijanu. Letos, na 14. avgusta, pa se je določilo, da se čim veličastnejše proslavi 80 letnico smrti našega odličnega Slovence. Za to priliko je naprosil škocijanski župnik, g. Ignacij Škoda, da prevz. škofa dr. Rožmana, da se osebno udeleži te Knobleharjeve proslave. Prevz. škof je odzval in daroval na prstem sv. mašo, med katero je imel zelo pomenljiv govor o življenju dr. Knobleharja ter orisal vse njegovo življenjske težkoče, predno je došel do svojega cilja, do misijonskega poklica. Naš vladika je razlagal, kako veliko ljubezen je gojil dr. Knoblehar v svojem srcu do Boga in da je živel le za Boga, je pokazal s tem, da je šel sejat seme katoliške vere v afriške pragozde med črne divjake.

Po sv. maši se je pa začelo Knobleharjevo zborovanje, pri katerem je g. Grecher v dolgem govoru razlagal pomen tega zborovanja. Povedal je tisočglavi množici navzočih, da je to slavlje 80 letnice smrti dr. Knobleharja pred vsem za to, da se čim prej podvzamemo od strani cerkvenih oblasti potrebni koraki za proglasitev dr. Knobleharja blaženim.

Nato je g. župnik Škoda prebral g. škofu prošnjo v imeu zbranega ljudstva da naj on podvzame vse potrebne korake, da se to doseže. Prevz. višeni je obljubil, da bo to akcijo podvel in da bo on vse storil, kar se le zamore storiti od njegove strani. Vendar pa, je poudarjal vladika, vse skupaj ne bo nič pomagalo, ako tudi mi sami k temu ne pripomoremo. Slovenci radi nergamo, da nimamo nobenega Slovence svetnika, pa smo temu sami krivi, ker se za to ne potrudimo. Menda v domače priprošnje nimamo nobenega zaupanja. Le v tuje zaupamo, čeprav je pred Bogom vseeno, kar pri Njem narodnost ne igra nobene vloge. V nebesih se govori le en jezik in med svetniki ni nobene razlike.

Vladika je poudarjal nadalje, da je bilo ob priliki odkritja spominske plošče dr. Knobleharja priporočano ljudem, naj se v težavah in nadlogah zatekajo s svojimi prošnjami k dr. Knobleharju. Po njegovi priprošnji se mora zgoditi nekaj resničnih čudežev in šele potem ga morejo najvišje cerkvene oblasti prišteti svetnikom.

"Koliko izmed vas tukaj navzočih se je že zateklo s svojimi prošnjami k Bogu po dr. Knobleharju?" je vprašal škof. "Menda bi vas lahko seštel vse na prste ene roke." Potem je prevz. škof prošil in opominjal narod, naj se v bodoče zateka z vsemi prošnjami k Knobleharju. In čim prej se po Knobleharjevi priprošnji zgodi kak pripoznan čudež, prej se ga more proglasiti svetnikom. In to bi bil potem prvi slovenski svetnik.

Dragi rojaki onstran oceana! Tudi vam polagam na srce, da velja isto tudi za vas. V bodoče se v vseh stiskah in nadlogah zatekajte le k slovenskemu domačemu rojaku Knobleharju za pomoč. Saj on bo gotovo radevolje vse vaše in naše prošnje prednašal pred božji prestol, da usliši Bog prošnje nas, ki smo v potrebi in stiski. Torej ste tudi vi ameriški rojaki prošeni, da tudi vi pomagate, da dobi Knoblehar čim prej svetniški ol-

tar, Slovenci pa rojaka za svetnika. Vsem ameriškim čitateljem tega lista lepe pozdrave, zlasti pa družinam Mr. gole, Klemenčič, Zupančič in Stark.

Franc Mr. gole.

Zahvala iz domovine

Otroci slovenske župnije sv. Lovrenca, Cleveland, O.

Dragi otroci!

Zelo ste nas razveselili z lepim darom, albumom, iz katerega nam govori vaša zvestoba slovenski domovini. Najlepša hvala vam vsem, posebno pa Vikici Hočevarjevi, ki se je za album s toliko ljubeznijo trudila. Vaš album nam je najlepši dokaz, da slovenski narod v tujini še ne bo propadel, dokler mu bo ostala zvestoba slovenska mladina in ne bo pozabila govorice in domovine svojih staršev. V vas torej, ki vas do sedaj nismo poznali in smo o vas samo ugibali ali ste že zvesti domovini ali ste jo pozabili, pričakujemo slovensko bodočnost v tujini. Skrbeli bomo tudi nadalje, da bomo ohranili živo vez med nami in vami in z medsebojno ljubeznijo premostili ocean.

Sprejmite pristrčne pozdrave!

Za Rafaelovo družbo in Izseljensko zbornico:

P. K. Zakrajšek.

Upoštrevane besede!

Jako me veseli, da me je najbolj ugleden Slovenec v Ameriki pohvalil. Iskrena hvala, Mr. A. Grdina! Vi zasluzite najbolj častno mesto med vsemi Slovenci. Veliko ste jih storili za slovenski narod in njegovo pobudo v vseh ozirih in kdor Vas ne spoštuje, sploh ni Slovenec. Seve, tudi najboljši človek ima svoje pomanjkljivosti. Vaše podjetje pa priporočam vsem ljudem, ne samo Slovincem. Nasprotniki bodo pa že prišli na to, da so vam delali krivico, ako ne prej, pa pozneje. Torej se enkrat iskrena hvala. Vem, da je bil bič za tiste zavistne, ki si le Barbičevih dopisov želijo. Hvala tudi Ameriški Domovini za priobčitev vseh mojih dopisov natančno tako, kakor sem jih napisala. Pozdrav!

Mrs. Modrian.

Redka umetnina na Notranjskem

Rakek, ki je bil do prevrata mirna notranjska vasiša, podobna neštetim drugim malim vasi, kjer je potekalo življenje v mirnem vsakdanjem tempu, se je začel po prevratu in zlasti po odhodu Italijanov iz Rakeka leta 1921, ko je postal naša važna obmejna postaja, razvijati v hitrem tempu. V vas je zašlo novo življenje. Razširjena je bila železniška postaja, v katere poslopju se je naselil obmejni policijski komisariat in finančna kontrola, leta 1926, je Rakek dobil mešansko šolo, ki pa še čaka svoje lastne zgradbe, od železniške postaje proti Cerknici pa je bila zgrajena lepa cementirana cesta, ki sega do konca Rakeka. Lansko leto je bil pred kolodvorom urejen trg s kamenito ograjo in na trgu postavljen spomenik kralju Aleksandru I.

Po neki naravni poti se ves promet Notranjske steka proti Rakeku, ki je postal na ta način važna izhodna točka za vse notranjsko prebivalstvo tja do Prezida, in čeprav bi že zdavnaj po številu prebivalstva

(okrog 2,000) in po svoji važnosti zaslužil, da bi se imenoval trg, nosi še vedno skromno ime vasi. Pravi, da je manj stroškov. Sanje Rakovčanov gredo sicer tudi za tem, da bi se na Rakek preselila davčna uprava iz Logatca, okrajno glavarstvo in sodišče, tako da bi Rakek bil tudi politično upravno središče Notranjske, toda proti temu je stara tradicija, ki jo ljubosumno čuvajo Logatčani, kakor tudi Cerkniki.

Ob takšem napredku Rakeka pa je bil Rakek v cerkveno upravno oziru samo podružnica cerkniške župnije, od koder je ob nedeljah prihajal in še prihaja maševati na Rakek kaplan iz Cerknice, da so bili vrli Rakovčani oskrbljeni s sv. mašo, ob večjih praznikih pa so Rakovčani romali k maši k fari v eno uro oddaljeno Cerknico, ali pa na Unec, kjer imajo svojega župnika. Nekoliko značilno je zares bilo za Rakek, da ni imel svojega župnika. Temu pa se ni čuditi, če pomislimo, da je Rakek še iz fevdalnih časov spadal v cerkvenem oziru pod "Menišijo."

Cerkvica sv. Urha, ki je bila zgrajena okoli leta 1600 po tipu notranjskih cerkev z značilnim kamenitim obzidjem, ki naj bi služilo kot obrambni zid proti napadom in navalu Turkov, ki so pred 400 leti vznemirjali naše kraje, je pač ustrezala tedanjim verskim potrebam občanov, danes, pa, ko šteje vas okoli 2,000 prebivalcev, je bila že davno premajhna. Cerkvica sv. Urha je bila namreč dolga 14 metrov in le 6.5 metrov široka, v notranjosti pa je merila vsega 30 kvadratnih metrov. Kakor rečeno, je bila cerkniška podružnica, pa brez zakristije, tako da se je moral duhovnik obleči kar v cerkvi za oltarjem, razumljivo pa je tudi, da ni bilo župnišča. Bila je to idilična cerkvica, ena izmed tistih, ki jih je toliko po ljubkih gričkih naše Slovenije.

Težnja vseh vernih Rakovčanov je bila, da bi dobili svojega župnika, ki bi opravljal vse verske potrebe doma, in da ne bi bilo treba vedno hoditi v Cerknico h krstom in porokam. Vse bi potem lahko opravili kar doma. Seveda vzdrževanje župnišča stane, toda žrtve so potrebne, kadar gre za to, da ne bi utegnil kdo očitati versko mlačnost vaščanom, ki so težko pogrešali cerkvenega pastirja v svoji sredi.

V času krize je bilo težko kaj začeti. Toda vztrajni Rakovčani niso odnehali. Stopili so po svet kar k arhitektu prof. Plečniku. Pri njem pa so zvedeli, da zna arhitekt tudi z najmanjšimi sredstvi ustvarjati velike, božje službe dostojne prostore. Gradivo, kamenje in les ter delo za cerkev so sklenili prispevati vaščani sami. Načrte za novo cerkev je napravil asistent arhitekta Plečnika inženirski arhitekt Janez Valentinčič skupno z mojstrom tako, da bo Rakovčane stala nova cerkev komaj toliko, kolikor bi stala v Ljubljani srednje velika vila. Problem je bil v glavnem rešen. 22. julija so okoli cerkvice prvič zabili količnike in Rakovčani so prvič zasadili lopate za novo cerkev. Kmetje so dali konje in vozove, ter z njimi vozili potreben kamen iz bližnje Kamne gorice nad Cerknico, drugi so spet delali v kamnolomu, četrtri so kopali. Delo je vneto napredovalo. Vaščani so nabrali tudi prav lepo vsoto denarja.

Zanimiva je bila Plečnikova zamisel, da bi ohranil staro idilično cerkvico, ki je baš po svoji starosti tako prikupno slovenska in naša, da je morala ostati. Cerkvico tudi v resnici niso porušili. Arhitekt Plečnik je ohranil vso našo dušo te domače cerkvice ter naročil arhitektu

inženirju Valentinčiču sezidati nove cerkev kar čez staro. G. Valentinčič je to nalogo odlično rešil. Čez staro cerkev je postavil novo kar počez, tako da ležiha podolžni osi obeh cerkev pravokotno druga na drugi. Velika vrata pod zvonikom so sedaj stranska vrata novega posrednega božjega hrama, ki bo posvečen Mariji božji. Na južno stran stare cerkve je položil večji del nove s prezbiterijem, na severno pa manjši del nove cerkve z glavnim vhomom in s stopniščem na kor. Notranjost nove cerkve je dolga 28 metrov, a njena širina odgovarja dolžini stare cerkve ter meri zato 14 metrov.

V novi cerkvi je s sedeži prostora za nad 1,000 vernikov.

Stranske stene stare cerkve so prebije in odstranjene v širini 6 metrov, torej za vso staro cerkev brez prezbiterija in prostora pod korom ter v višini 6 metrov, vendar pa bo od glavnega vhoda nove cerkve popolnoma vidna vsa stara in nova cerkev. Prikupna domača značilnost stare cerkve je ohranjena z vso spoštljivostjo in pretehtanostjo. Umetnik je hotel s tem dati posebnega poudarka vrednosti stare tradicionalne cerkve in starim vaškim spominom. Na umetniški način je povezana preteklost stare cerkvice in vasi z bodočnostjo nove.

Na vhodu južnega dela cerkve je prizidana zakristija z vezo in pokritim vhomom, na zapadnem oglu prezbiterija pa bo do vrha segajoča niša. Višina notranjosti cerkve znaša do stremena 10.50 metrov, stena ob strani je visoka 6.5 metrov, stara cerkev pa je vsa merila v višino le 5 metrov. Višinska razlika obeh cerkev je tako ustvarila kor, ki ga pokriva streha nove cerkve. Strop stare cerkve nosi tla kora, ki tvori v novi cerkvi nekaj most, ležeč med sprednjim in zadnjim delom nove cerkve. Ta most bo omogočal cirkulacijo zraka, ker je odprt spredaj in zadaj, obenem bo pa cerkev seveda tudi še moderno ventilirana. Proti prezbiteriju ima kor balustrado, a proti glavnemu vhomu je zid ograje okrašen s grafi.

Ogle so na koku preračunane, da bodo stale ob strani, razen tega pa so stranski prostori in shrambe stare cerkve tako urejeni, da bo podstrešje popolnoma izkoriščeno. Za primerno svetlobo v cerkvi bo skrbelo veliko okroglo okno z ornamentalnim betoniranim omrežjem nad glavnim vhomom in dve manjši stranski okni, ki bosta dajali luč zadnjemu delu cerkve in koku. Glavni novi del cerkve pred oltarjem je pa na vsaki strani razsvetljen s pasom 6 oken z betonskim krogičjem.

Strešna konstrukcija tvori obenem strop ter je zaradi toplotne pokrita s kasetiniranim opazem. Kasetinirani strop deluje dekorativno, enako ogrodi s malimi okroglimi odprtinami. Vso konstrukcijo veže pod okni venec, ki opazuje staro cerkev z novo v višini stare.

Poglavito dekorativno nalogo opravljajo štirje stebri, ki nosijo kor z balustrado. Nova cerkev bo nujno imela nove oltarje, za katere bo potrebnih posebnih sredstev. Ohranjen je stari oltarček, glavni oltar bo v niši prezbiterija, ob straneh bosta dva stranska oltarja, takoj na desni ob glavnem vhomu pa bo še en oltar. Glavni oltar bo zgrajen na stebrih z baldahinom.

Nekaj posebnega bo prižnica, ki se bo dvigala v prezbiteriju med glavnimi in stranskimi oltarji. Vidna bo po vsej cerkvi in bo tvorila stranice niše, kjer bo stal stranski oltar.

Cerkve Matere božje na Rakeku je zgrajena iz domačega

kamena. Kamenite so vse stene do pod oken. Stene so neometane. Stari zvonik, ki je ostal in ki je ohranil sedanjo obliko, so primerno očistili. Nekak prehod cerkve ljubljanske okolice v kraško cerkev bo označeval nad glavnim vhomom nadzidek z okencem. Cerkev bo na naši meji tipična kraška cerkev in bo poudarjala Kras in notranjsko zemljo.

Stavbena dela pri novi cerkvi Matere božje na Rakeku je vodil ljubljanski stavbenik Matko Turk, ki je prevzel težak in zidarska dela, a domačini so s tlako preskrbeli les in kameno. Danes je cerkev Matere božje na Rakeku na zunaj že dograjena in vzbuja vtisk umetnine, ki jo bodo občudovali vsi, ki bodo šli skozi Rakek. Naša gradbena umetnost in arhitektura je dobila svoj umetniški izraz na naši meji, ki jo bo znal ceniti vsak tujec.

Cerkve bo blagoslovljena še letos.

IZ PRIMORJA

—Automobilski karambol. Gorica, avgusta 1938. — Batuj-skega župnika g. Lebara Ignacija, je doletela težka nesreča. Z osebnim avtomobilom, ki ga je šofiral prvaški župnik g. Drekonja, v katerem je bil poleg drugih tudi g. Lebar, je trčil v tovorni avto. Vsi potniki so dobili lažje poškodbe, le g. Lebar je bil težko ranjen. Zlomil si je nogo v kolku, nekaj težjih poškodb je dobil tudi na gornjem delu telesa in na zobovju. Prepeljan je bil naprej v goriško bolnico, kjer so ga dali v gips, nato pa poslali domov. Njegovo stanje se je sprva sicer zboljšalo, a zaradi številnih obiskov se mu je zopet poslabšalo. Vendar je upati, da bo klub svojim 73 letom srečno prenesel teško nesrečo.

—Pričakovanje Mussolinija. Postojna, sept. 1938. — V vsej tržaški pokrajini se mrzlično pripravljalo na sprejem Mussolinija. Trgovci in razne tvrdke pripravljajo svoje proizvode in blago, da ga pošljejo na razstavo v Trst, ki bo prirejena Mussoliniju na čast.

Postojncani so dobili ukaz, da morajo prečistiti in prebarvati svoje hiše, toda v barvi in na način, ki ga določi oblastvo. Dalje hitijo z raznimi deli na cestah in sploh povsod naletiš na živahno gibanje in pripravljanje za ta pomemben dogodek.

—Ilirska Bistrica. Ko je bil uveden prosti pas, takó zvan "zona franca," pri nas, so imele finančne straže polne roke dela. Tihotapstvo iz Reke in drugih krajev v bližino in daljino okolico prostega pasu se je razvijalo tako hitro in močno, da mu nekaj časa vsakovrstne javne straže nikakor niso bile kos. Vsa prizadevanja so bila zaman. Trgovci s kolonialnim in tudi drugim blagom v Ilirski Bistrici in ostalih večjih krajih krog prostega pasu so zaradi tihotapstva trpeli občutno škodo. Stroge odredbe in vestno zasledovanje tihotapev pa so polagoma omejile to nedovoljeno trgovino. Ker pa nimajo sedaj finančne straže več toliko posla s tihotapci, se ukvarjajo s pregledovanjem poslovanja trgovcev. In spet so prizadeti trgovci, tokrat pač huje kot prej. Skoraj noben račun ni pravilno kolkovan, nobeno potrdilo ni v redu. Nešteto je bilo ovadb zaradi nepravilno kolkovanih računov in trgovci bodo morali plačati bajne visoke globe. Če gre človek v trgovino in kupi za nekaj lir blaga, mora oditi iz trgovine tudi s pravilno kolkovanim računom. Kmet mora paziti na to, da spetle z gnojšča sproti vsako pest gnojja na njive, sicer ga vsaki policaj takoj ovadi, čemur sledi občutna denarna kazen.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

In povem ti v obraz, da bomo jezdili prav po tisti cesti. Ne bojimo se Aladžijev! Če nas napadejo, so izgubljeni. Topot jim ne bom več prizanesel.

Prisiljeno se je nasmejati. "Sanja se ti! Tvoja domišljija je bolna! Aladžija ne bo dala nikdar več čakala na vas, zadovoljna sta, da sta na Šejtanovi pečini odnesla zdravo kožo."

"Bomo videli!" Druga in vse hujša nevarnost pa nas čaka v rovu nad razpoko. Pa tudi tisti nevarnosti bomo kos. Ne stopim prej po deskah, da jih natančno preiščem. Morebiti so tako položene, da strmoglavi v prepad, kdor stopi na nje. Ne boj se! Tako nemumni nismo!

V okroglem prostoru, kjer so celice, tam pa smo varni. Grdo je zaklet in zacepetal z nogami.

"Prepoznal sem te! Nalagal si me!"

Ne bom se več prepiral s teboj, tudi maščeval se ne bom. Psi grizejo in kaj ste druga ko psi —!

Zvedel sem, kar sem hotel zvedeti, vrnil se boš v harem! Dobro se imej, alim, v jami dražestne vile, pa si beli glavo, kako bi ušel! Saj si studiral geologijo in se razumeš na skale in votline."

Halef bi bil spet rad prižgal svoj ogenček. Pa pregovoril sem ga, opustil je svojo sijajno misel.

IV.

Sir David Lindsay pripoveduje. Lotili smo se usnjatih mošnjikov.

Halef jih je prinesel v koč, razgrnili smo odedo in izsuli zlatnike na njo.

Nastel sem trideset srebrnih medzij po dvajset piastrov in osem tisoč piastrov v zlatu. Čemu je nosil Stojko toliko zlata s seboj —?

Shranil sem denar nazaj v mošnje, ni bil naš, in poslal po oglarjeve konje. Eden izmed njih je bil izvrsten dirkač, je pravil hlapec.

Rjavec je bil s svetlo liso na čelu, krasen konj. Nemudoma sem ga zajahal, čeprav ni bil osedlan. Zelo občutljiv je bil in ubogljiv, opazil pa sem, da ima šolo, ki je ne poznam.

"Krasna žival!" je pravil lord in ga gledal z očmi vesčaka. "Ga vzamemo s seboj?"

"Seveda! Vse konje bomo odpeljali. Le tolmač bo svojega obdržal."

Bi se le utegnili zgoditi, da lopovi na kakršenkoli način prežgodaj prilezejo iz jame. Poskrbeli bomo, da nam ne bodo prehitro za petami."

"Well —! Si bom izposodil rjavca! So me spotoma posadili na živinčce, ki je bilo menda koza. Še sedaj me boli vse moje stoji. Prav tako mi je, kot bi šel čez velik pragozd."

Upam, da ne bode ugovarjali —."

"Čemu —? Da vas še danes vse stoji?"

"Nonsense —! Če si vzamem rjavca."

"Vzemite ga!"

"Za koliko časa?"

"Ne vem. Ni moja last."

"Mislite poiskati gospodarja?"

"Morebiti. Oglatje gotovo ni, ukraden je. Morebiti je Stojkov."

"Čujte, master, dve tri lastnosti res imate, ki mi niso prav nič nevske, vseh drugih lastnosti pa vam popolnoma manjka! Za konjskega tatu na primer nimate prav nobene nadarjenosti!"

"Tako —? Jo imate morebiti vi, sir?"

"Nepotrebno vprašanje —! Angleški lord ne krade. Ampak tegale rjavca bi si zvel

in nič posebno bi se ne pomišljal. Saj je prav za prav naš plen —."

"Zlikovcu je vse plen, kar more pospraviti."

Odpeljite spet konje! Posedimo rajši k ognju pa pogledajmo, ali bo medvedovega stegna dovolj za nas vse. Sir Lindsay pa menda še dobi kos šape."

Lord je žijal, kar je le mogel.

"Me — dve — do — vo — steg — no —? In šape —?"

"Da, sir! Očko in Omar naj gresta po naše konje, njim smo naložili obilice, ki so vas tako zelo iznenadili."

"Od pristnega pravega medveda —?"

"Od pravega! Celo od severnega medveda. Izlahka smo ga ulovili, črne smo mu nastavili za vabo."

"Bugalost! Govorite vendar pametno! Res pravega medveda imate?"

"No, da! Uspelo nam je, da smo podrli tako žival."

"Haloo —! Pripovedujte!"

"Naj vam Halef pripoveduje! On ga je podrl in dobil tudi kožu. Oglejte si ga, da vidite, kaka mogočna žival je bila."

"Halef — mali Halef —? Medveda je podrl —? Well! Bi že verjel —. Tale mali hadži se živega vruga ne boji, če gre za junastvo!"

Ampak medved tule v Šar planini —! Kdo bi si mislil! Halef, pridite, pripovedujte, kako je bilo!"

In Halef si ni dal dvakrat reči. Pripovedoval je rad, posebej se take slavne čine, ki je bil pri njih sam poleg.

Začel je torej prav po orientalsko.

"Da, effendi, našli smo medveda in ubili orjaka Šar planine! Njegovi sledovi so bili kakor stopinje slona in pred njegovo ogromnostjo bi se tresli narodi zemlje. Pa naša krogla mu je prodrila skozi prsi in nož mu je prerezal nit življenja. Ne bo več žrl konjskega mesa in se naslajal na malinah. Spekli smo njegove noge in pojedli desno stran njegovega počivališča."

In kako je bilo, da smo ga izbrisali iz zapisnika zemljanskega življenja, to boš zvedel, da ti bo tem bolj teknila tista polovica šape, ki jo še imamo."

Lindsay in Halef sta se namreč zelo dobro razumela, čeprav Lindsay ni znal ne turški ne arabski, Halef pa ne angleški. Lord Lindsay si je nabral na svojem potovanju po Mezopotamiji nekaj arabskih in turških besed, Halef pa je pridno poslušal najine pogovore in ulovil zdaj tu zdaj tam kako angleško besedo ter si jo zapomnil. Pa tudi nemščine se je "načul." Kadar namreč nisva imela drugega posla, sem mu pravil o svoji domovini in mu vmes povedal tudi katero nemško besedo. Ponavljal je take izraze in ves ponosen je bil na svoje "jezikovno znanje," ki je bilo po njegovih pojmih že kar ogromno. In vsako priliko je zagrabil, da se je s svojim znanjem postavil.

Pripovedoval je torej o našem lovu na medveda pri Junakovih koč. Govoril je pol turški pol arabski in vmes potaknil po potrebi nemške grizljaje, ne da bi se seveda brigal, ali se zlagajo z vsebino pripovedovanja. Grizel sem se v ustnice, da se nisem na glas smejal njegovi kolobociji. Lord

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

1938	Okt.	1938
Sa	Mo	Tu
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OKTOBER

15.—Pevski zbor Jadran priredi plesno veselico v Slov. domu na Waterloo Rd.

15.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ priredi vinski trgatav in ples v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St.

15.—Častna straža SDZ ima plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

16.—Pevski zbor "Slovenija" priredi koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ priredi plesno veselico v Knausovi dvorani.

22.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Ambassador mlad. društvo ima vinski trgatav v S. N. Domu na 80. cesti.

23.—Igro in ples priredi podružnica št. 41 SZZ v S. N. Domu na Waterloo Rd.

24.—Community Welfare Club, privatna zabava v prizidku S. N. Doma.

29.—Pevski zbor Planina priredi plesno veselico v S. N. Domu na Stanley Ave., Maple Heights.

29.—Društvo Slovenska Bistrica št. 42 SDZ, Girard, O., ima Halloween party v S. N. Domu.

29.—Društvo Carniola Tent 1288 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Jesenski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—25-letnica Slovenske zadružne zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.; program

popoldne in zvečer.

NOVEMBER

5.—Društvo sv. Cirila in Metod št. 18 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

6.—Jesenska zabava društva sv. Imena v šoli sv. Vida.

6.—Konzert Mladinskega pevskega zbora S. D. D. na Waterloo Rd. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Pevski zbor Jadran priredi varietetni koncert s plesom v Slov. del. domu na Waterloo Road.

13.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera in ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Carniola Hive št. 493 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

20.—21.—Purmanska zabava društva Orel v cerkveni dvorani sv. Vida.

19., 20., 21., 22.—Cerkveni bazar fare Marije Vnebovzete v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

20.—Podružnica št. 25 SZZ priredi ples in igro ob priliki desetletnice obstanka. Prireditve se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave.

26.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v Dominik Krašovčevi dvorani.

DECEMBER

4.—Pevski zbor Jadran priredi varietetni koncert v Slov. domu na Holmes Ave.

11.—Društvo Ivan Cankar ima igro v avditoriju S. N. Doma.

17.—Društvo Svobodomiselnih Slovencev št. 2 SDZ, plesna

veselica v avditoriju S. N. Doma.

18.—Slovenska mladinska šola SND, predstava v avditoriju S. N. Doma.

18.—Konzert pevskega zbora Slovan v S. D. Domu na Waterloo Rd.

31.—Društvo Zvon priredi zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Klub društev SND priredi Silvestrov večer v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega leta v S. N. Domu v Maple Heights.

31.—Slovenski dom priredi na Silvestrov večer fino zabavo v Domu na Holmes Ave.

1939
JANUAR

1.—Maccabees Drill Team, ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Euclid Rifle klub priredi smnjakovo večerjo in lovski ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

21.—Interlodge liga, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Samostojna Zarja, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

12.—Skupna društva fare sv. Vida prireditjo plesno veselico v avditoriju S. N. D.

JULIJ

25.—Piknik kluba collinwoodskih groceristov in mesarjev na Pintarjevi farmi.

—Podpeč pri Dobrepoljah. 14. septembra je po daljši mučnizi boleznimi umrla Franciška Šporar, posestnica iz Podpeči.

—V Dravljah-Ljubljana je umrla Marija Tehovnik, gostilničarka in posestnica, ki je dosegla starost 76 let.

IZ DOMOVINE

—V Mozirju v Savinjski dolini je 15. septembra umrl 51-letni žandarmerijski narednik v pokopu Jakob Stradovnik.

—V Sv. Heleni pri Mirni je umrl posestnik Anton Kordan.

—V Ljubljani je avto povozil Jožeta Hrena, doma iz Otovega vrha, fara Šmihel-Stopiče.

Pokojni se je šele pred kratkim vrnil od vojakov in je bil le dobre tri tedne v službi. Delal je za Radio Ljubljana razna mizararska dela. Fant je bil miren človek, ki je bil pri vseh zelo priljubljen. Zlasti je bil znan po svojem zglednem življenju in po svoji varčnosti. Za Hrenovo družino je to že drugi udarec, kajti lansko leto je nenadno umrla tudi sestra pokojnega Jožeta.

—V Višnji gori je umrla Ana Groznik.

—Na travniku blizu Remšnika so našli mrtvega nekega mladeniča. O tem so bili obveščeni orožniki v Remšniku, ki so ugotovili, da gre za 28-letnega visokošolca-pravnika v Ljubljani Zorka Berginca, ki je bil po rodu iz Ajdovščine. Nesrečni mladenič je imel v roki samokres, poleg njega je pa ležala krvava britev, s katero si je najprej prerezal žile na zapetju leve, nato si je pa pogolgal še kroglo v desno sence.

Pri telesni preiskavi so orožniki našli dvojce pisem, iz katerih pa ni razvidno, kaj je nesrečnega mladeniča poglaval v smrt.

—Nedavno se je na železniški progi v Ribnici na Dolenjskem zgodila velika nesreča. Tri hčerke delavca Zbačnika so se peljale na vozu s krovjo vprego, ko se je ravno vlak premikal. Na prelazu so se krave splašile pred vlakom. Milka, stara 11 let, je k sreči še pravočasno skočila z voza, da se ji ni zgodilo nič hudega. 8-letna Kristina je tako nesrečno padla z voza, da je močno potolčena po obrazu in kolenih. 10-letna Tončka pa je tako usodno padla na progo, da jo je premikajoči se vlak zajel in ji zdrobil obe nogi nad kolonom. Dasi ji je zdravnik takoj nudil pomoč, je vendar zaradi poškodb izdihnila.

—Nenadna smrt na pokopališču. Nedavno so pokopavali na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu Nežko Ropičovo. Med pogrebi je bila tudi Ivana Zupančičeva, vdova po mesarskem mojstru in lastnica znane mesarije na Poljanski cesti. Zupančičeva je bila dobra prijateljica pokojne Ropičeve. Smrt dobre prijateljice in žalna svečanost pri Sv. Križu sta Zupančičevo močno prevzeli. Ko je bila pogrebna svečanost opravljena, se je Zupančičeva hotela še malo pomuditi na pokopališču. Na lepem pa se je zgrudila nezavestna. Od Sv. Križa so brž telefonično poklicali reševalce. A ko so reševalci prišli, je Zupančičeva že izdihnila. Podlegla je srčni kapi.

—V Mostah-Ljubljana je umrla 80 let stara Katarina Dolničar.

—Smrtna nesreča na železniški progi. Nedavno je peljal 86-letni Franc Savine, klobučar v Radečah, s svojo hčerko Anico južno delavcem na polje, kjer so kopali krompir. Vprav, ko je zavozil na poljsko pot med Radečami in Loko pod Armanovo hišo, je privozil tovorni vlak in zadel zanj del voza, ki je ravno peljal čez železniško progo, ga potegnil s seboj in zdrobil. Konj se je odtrgal in zbežal, Savince pa je vlak nekaj časa vlekel s seboj in ga vrgel v živo mejo, kjer je nezavesten obležal ves polit s krvjo. Poškodbe Savince so bile zelo hude: zlomljeni sta bili obe nogi in leva roka, lobanja pa je

bila prebita. Na kraj nesreče so takoj prihiteli sosedje, ki so poklicali radeškega zdravnika dr. Matkota in g. kaplana, ki sta storila vse, kar sta mogla. Pripravljen je bil že vozniš, ki je Savince na zdravniškov ukaz peljal domov. — Pri vsej tej veliki nesreči pa je velika sreča pot hčerke Anice, ki je ostala živa in zdrava in se ji ni prav nič zgodilo, čeprav jo je z voza v velikem loku vrglo proti vlakom. Padla je, na odbiče in v obsejala tam v omotici. Ko se je vlak ustavil, se je zavedela, da se je zgodilo nekaj groznega. Takoj je vprašala, kje je oče, in je sama stekla proti kraju nesreče. Šele pozneje je začutila majhne bolečine, ki so ji jih zadale praske, katere je dobila na desni nogi. Sama je takoj izjavila, da jo je sam angel varoval na tej smrtni vožnji. Isto priznava tudi ljudje, ki so prizor videli, a so bili trdno prepričani, da je ne bodo več videli žive.

DNEVNE VESTI

Lorainski šerif noče resignirati

Elyria, O. — Pri obravnavi, ki se je vršila v zvezi z podkupovanjem lorainskega šerifa Gralla, je Grall povedal, da je dobil od lastnikov igralnih strojev kakih \$3,000. Vsled tega so okrajni komisariji izdali resolucijo, v kateri se zahteva, da se šerif Grall odpove svojem uradu. Šerif je pa izjavil, da tega ne bo storil in je tudi izjavil, da ga črniži nekatere samo zato, da bi varovali sebe.

Tri leta je študiral za odpravo zločinov

New York, 10. oktobra. Geo. Monargan, 37 let star, je bil pretekli teden aretiran v tem mestu radi zločina, ko je ponarejal denar. Izročen je bil zvezni sodni. Ob času aretacije je izjavil napram policiji, da je ponarejal denar, ker se je pri tem delu želel izučiti "kako preprečiti zločine." Ker je bil Monargan že enkrat prej obsojen radi enakega zločina, ga sedaj čaka zapor najmanj 25 let. Pri njem so našli za \$25,000 ponarejenih bankovcev.

14 Amerikancev izpuščenih iz ujetništva

Hendaye, Francija. Na prizadevanje ameriškega poslanika Bowersa, so izpustili španski nacionalisti 14 ameriških prostovoljcev, ki so se borili v lojalističnih vrstah in so bili zajeti. V zameno so lojalisti izpustili 14 italijanskih ujetnikov. Nacionalistični vojaki so spremljali Amerikance do francoske meje, nakar so ti odšli prosti v Francijo in se bodo od tam povrnili nazaj v Ameriko.

MALI OGLASI

Proda se

dobro upeljana gostilna na vzhodni strani mesta ob glavni prometni cesti. Poleg vse potrebne licence. Cena zelo nizka. pokličite KEMORE 4619-J. (10, 13, 15, okt.)

Pri nas dobite

vsak pondeljek in torek najboljše jetrne in krvave klobase po 6c vsaka. Se priporočam.

Anton Ogrinc

6414 St. Clair Ave.

V najem

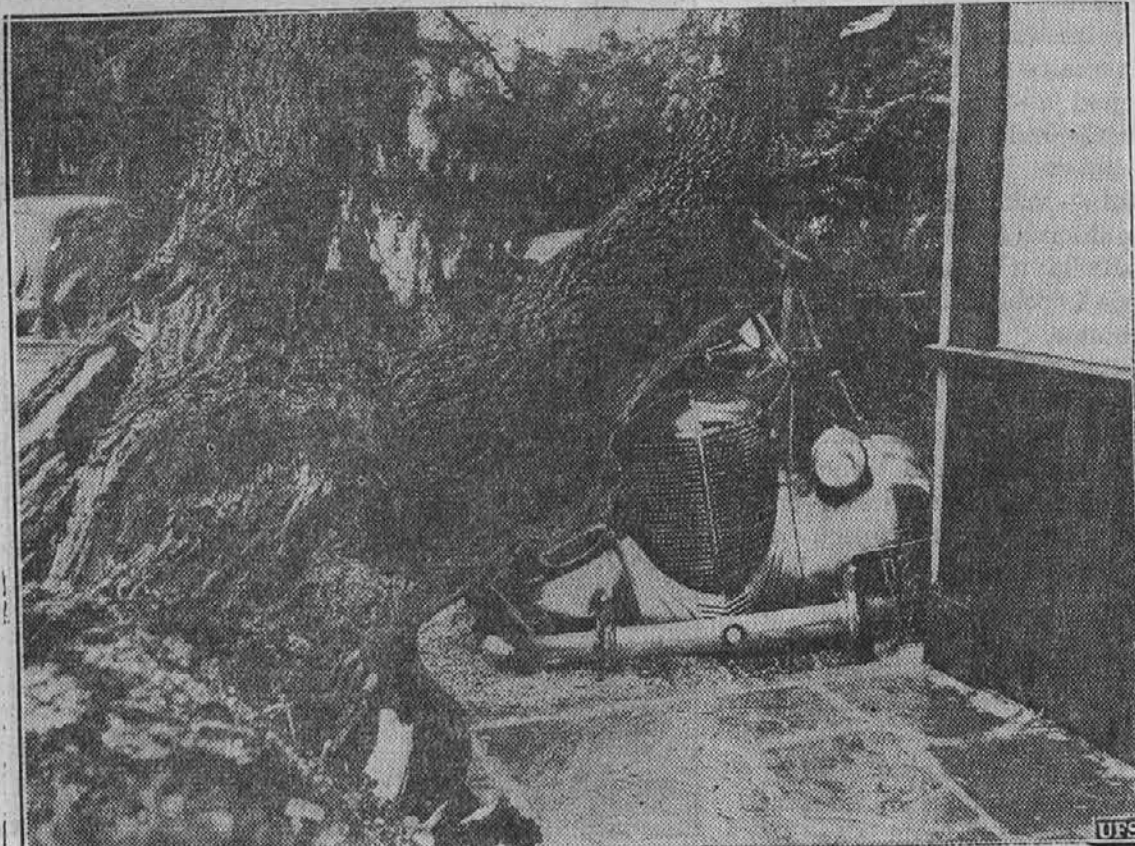
se dajo štiri čiste sobe. Oddajo se poštenu mladi družini. Vprašajte na 973 Addison Rd.

Stanovanje

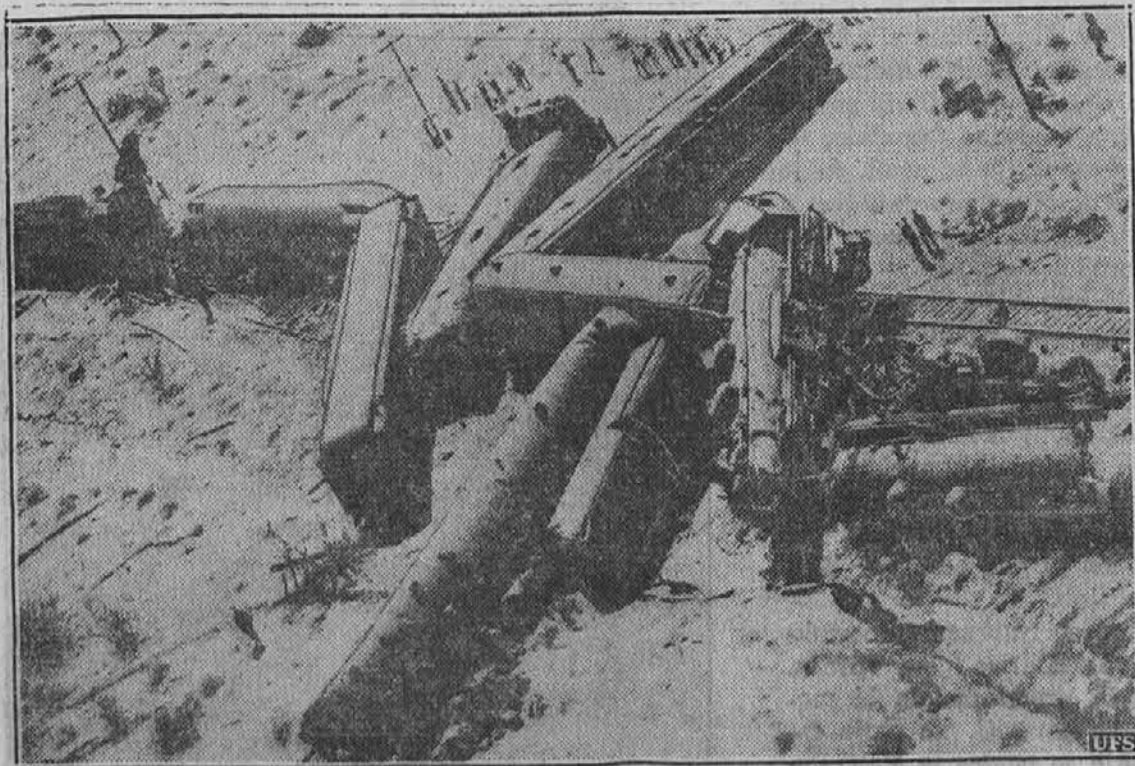
se da v najem, 6 na novo dekoriranih sob, kopališče, nov furnez in druge ugodnosti. Vprašajte na 1283½ E. 55th St. (Oct. 8, 10, 12.)

Naprodaj je

skoro nova peč za gretje, na premo. Vprašajte na 1105 E. 64th St., zgorej. (237)

Vihar ob Karibjskem morju je napravil tudi na celini veliko škodo. Na sliki vidite, kako je podrl vihar veliko drevo na avto.

V Kaliforniji blizu Tortuga sta zadela skupaj dva brzotlaka in je bilo pri tem ubitih 12 oseb in več kot 100 ranjenih. Virob nesreči je bil napaden signal.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

A pri tem se Jagodkin ni mogel pohvaliti, da uživa posebno njeno milost. Lepa vdova Bojanovska je pustila, da se priplazi Jagodkin zvečer ogrinjen v njeno hišo; dopuščala je, da večerja z njo med štirimi očmi in da pije z njo šampanjec; ni mu niti branila, da ji poljubi roko ali včasih njeno okroglo nadlaket ali ramo. Toda kadar je ležal pred njo in jo na kolenih prosil, naj mu da še več, tedaj se je smehljala in mu govorila s sladkim glasom:

—Najlepša je ona sreča, na katero je treba dolgo čakati; čakati torej — čakaj!

Jagodkinu seveda ni bilo po volji, da dolgo čaka.

Često je od jeze stiskal roke, toda njegov žilav značaj se je pokazal tudi v ljubezni.

Odločil se je, da osvoji Fedoro Bojanovsko in ni hotel odstopiti od svojega namena. Bilo je prvič, da se je strastno zaljubil v neko ženo. Toda ta strast ki se razvname v starem srcu, v človeku sivih las, se najtežje ozdravi.

Odkar mu je žena odpotovala v Pariz, je vladala nad njim Fedora. Življenje v njegovi hiši se je tudi popolnoma spremenilo. Klarisa tudi ni bila ista, kakor prej. Zdelo se je, kakor da je samo čakala, da odpotuje mati, da odvzame plašljivost in nastopi kot prava milijonarjeva hčerka. Jagodkin se je veselil, ko je videl, da hodi hčerka v gledališče in na zabave in da je začela živeti življenje.

Ni nam treba opozoriti čitateľjev, da to ni bila več prava Jagodkinova hčerka, da to ni bila več dobra, plaša in devična Klarisa, temveč neka druga deklica, ki je zavzela Klarisino mesto.

Pravo Klariso so neke noči odpeljali iz očetove hiše.

A ta, ki je prišla na njeno mesto, ji je bila popolnoma nasprotna. Klarisa je sanjala o tihih rodbinskih srečih, med tem ko je Franja hrepnela po polni čaši radosti in bučnega življenja.

Sree je Franji močno bilo, ko se je bližalo jutro. Bala se je trenutka, ko bo morala začeti igrati Klarisino vlogo.

Ko se je komedijant odstranil in ko so vlomilci odnesli Klari-

so, se je vlegla Franja v posteljo, toda nikakor ni mogla zaspati.

Bakunjin ji je sicer zatrjeval, da je Klarisa tako podobna, da ni človeka, ki bi mogel spoznati kakšno razliko toda vendar se je bala prvega srečanja z Jagodkinom. — Ali ne bo oče videl, da to ni njegova hčerka?

Razburjena se je vsedla v postelji in pritiskala svoji roki na vroče čelo. Sedaj šele ji je bilo jasno, v kaj se je spustila.

Želja, da postane dama, in da bo bogata in ugledna jo je zapeljala! Ako opazi Jagodkin, da se je utihotapila v njegovo hišo goljufinja, ako opazi, da so mu ugrabili otroka, potem je izgubljena. Potem ne bo ušla ječi! Mesto, da se povzpe v višino sreče, bo padla v bedo in pogubo.

Franja se zgrozila.

—Prepozno je! — zašepeče. — Kocka je padla. Sedaj ne preostaja drugega, kot nadaljevati začeto igro.

In zopet je zmagala njena lahkomišljenost. Franja se ugrezne zopet v blazine in zaspi.

Ko se je prebudila, so padali solnčni žarki skozi balkonska vrata v njeno spalnico, a pred posteljo je molče stala sobarica.

Franjo je o vsem natančno poučil Bakunjin, ki je poznal razmere v hiši. Vedela je, da je sobarici ime Vera in da je izredno vdana svoje mladi gospodari-

Ta sobarica jo je takoj v začetku motila in je že sklenila, kako se je bo rešila. Neki notranji glas ji je rekel, da bi ji ta sobarica lahko postala nevarna. Deklica, ki pozna vse navade svoje gospodarike, ki ji je vdana, bi lahko marsikaj sumila.

—Dobro jutro, draga moja Vera! — reče Klarisa ter se dvigne. — Obleči me hitro. Hočem piti z očetom čaj.

Sobarica se poda na delo in kmalu je stala Franja pred ogledalom, kjer ji je Vera česala lase.

—Pazi, Vera! — Franja. — Pazi, da me ne bo zopet bolelo! Pojdi nežno z glavnikom skozi moje lase!

Franja se naenkrat zdrzne in umorilne. Opazila je, da se je sobarica tiho nasmehnila ter je takoj pomislila, da se za tem nasmehom skriva nevarnost.

—Zakaj se smeješ, mala? — jo vpraša. — Zdi se mi, da si danes zelo dobro razpoložena.

—Draga, milostljiva gospodična, — odvrne sobarica, — prosim da mi oprostite, ako sem se nasmehnila, toda zdelo se mi je tako čudno, da me danes tako nagovarjate.

Klarisa prebledi. Opazila je, da je storila veliko napako. Toda hitro se zbere in reče:

—Ali si ne smem enkrat privoščiti veselja, da te tako nagovarjam?

Sobarica se skloni in poljubi njeno roko.

—Celo srečna sem, milostljiva gospodična; kako sem vas prosila, ko ste me sprejeli v službo, da mi rečete: Ti, a vi ste mi odgovorili, da se ne bodeste mogli nikdar odločiti, tikati služabnico. — A sedaj sem tako srečna, da ste se vendar odločili!

—Dobro je! — odvrne Franja. — Toda sedaj ne čakaj dalje, deklica, temveč začni.

Vera je začela česati krasne plave Franjine lase.

—Veste li, gospodična, kaj sem opazila? — vpraša ona naenkrat.

—Da slišim, — vpraša Franja namršivši obrvi.

—Zdi se mi, da so postali vaši lasje čez noč za malenkost tem-

nejši.

—To je ta grozna svetloba zimskega dne. — Ali si konečno gotova?

Vera sname ogrinjalo za česanje z ramen svoje gospodarike.

—Katero jutranjo obleko zahtevate, milostljiva gospodična? — vpraša nato.

—Moj Bog, ne vprašuj toliko! Prinesi, katero hočeš! Dobro veš, da ne polagam važnosti na obleko.

—To je res, — odvrne sobarica in vzdihne ter prinese iz omare krasno svetlo modro jutranjo obleko. — Ah, gospodična, če bi bila jaz na vašem mestu, bi nosila mnogo lepše obleke. Nobena petrogradska dama bi ne imela lepših!

—Imaš prav, Vera, — odvrne Franja, — zakaj se ne bi veselila lepših oblek in stvari, če to veseli vsako dekličino srce? Mislim, da sem za hčerko milijonarja res preenostavno oblečena.

—Toda to bo sedaj drugače. Piši še danes moji šivilji, naj me obišče in prinese nekaj plesnih toalet.

—Naj vas obišče, milostljiva gospodična? Madame Racun, pariška šivilja, naj pride k vam?

—Znano vam je, da ona ne gre nikamor, temveč zahteva, da pride k njej, kdor želi kaj od nje!

Franja se ugrizne v ustnice. Zopet je storila pogreško.

Za vraga, vendar ni bilo tako enostavno igrati vloge, ki jo je sprejela.

—Upam, da bo ta ošabna Racun, — reče ona, — vendar prišla, ako ve, da bo dobila veliko naročilo. Piši ji torej Vera, da bom naročila obleke za par tisoč rubljev. — Tedaj sedaj ne smem pustiti očeta še dalje čakati.

—Ali je v obednici?

—Da, milostljiva gospodična, gospod je tam že celo uro in bere časopise.

Franja odide iz svoje spalnice ter gre doli.

Vedela je, kje se nahaja vsaka soba. Bakunjin ji je dal točen načrt cele hiše.

Jagodkin je sedel pri zajutruku. V samovaru je vrela voda in sveže pecivo je prijetno dišalo. Ob njem je stala posoda z jajci, hladna pečenka, šunka i kaviar.

—Dobro jutro, dragi moj otrok! — vzklikne Jagodkin. — Kako si spala?

—Hvala ti papa, — odvrne Franja in pohiti k Jagodkinu, da ga objame.

Oče jo potegne nežno k sebi. Franjino srce je bilo tako močno, kot da bi hotelo počiti. Sedaj je prišel odločilni trenutek. Ako sedaj Jagodkin ničesar ne opazi, potem je stvar uspeša.

Jagodkin pogladi deklične lase.

—Kako si lepa, hčerkica moja! — reče on. — Oh, zakaj me tako zalostiš in odbijaš vsakega snubca?

Franja je vedela, kaj misli s tem. Vedela je, da ljubi Klarisa Konrada Felsinga in da je to žalostilo očeta.

—Oh, oče, — reče ona, — jaz ljubim Felsinga, sama sem ti to odkritosrečno priznala, in ti si ga sprejel v hišo. Sedaj si ga spoznal oče, kaj misliš o njem?

—On je zelo marljiv in pošten človek, — odvrne Jagodkin, — toda lagal bi, če bi trdil, da je ideal zeta. Svojega zeta iščem v drugih krogih, na primer v krogih barona Brandta.

—Ne govori o baronu! — reče ona, — Uvideti moraš, da je moja ljubezen neuklonljiva.

Po teh besedah se dvigne z Jagodkinovih kolen ter sede njemu nasproti k mizi.

Zdelo se je, da Jagodkinu njen odgovor ni ugajal, ker je ježno vrgl srebrno žlico na krožnik.

—Tvoja ljubezen je neuklonljiva, Klarisa? — vpraša. Ti si še premlada, da bi mogla tako govoriti. To tvoje sanjarenje je posledica slabe vzgoje, ki ji je kriva tvoja mati.

Mesto, da bi se spoznala z velikim svetom, te je tvoja ma-

ti držala vedno doma. Če bi šlo po mojem, jaz bi te popolnoma drugače vzgojil. Toda tudi sedaj še ni prepozno, Klarisa!

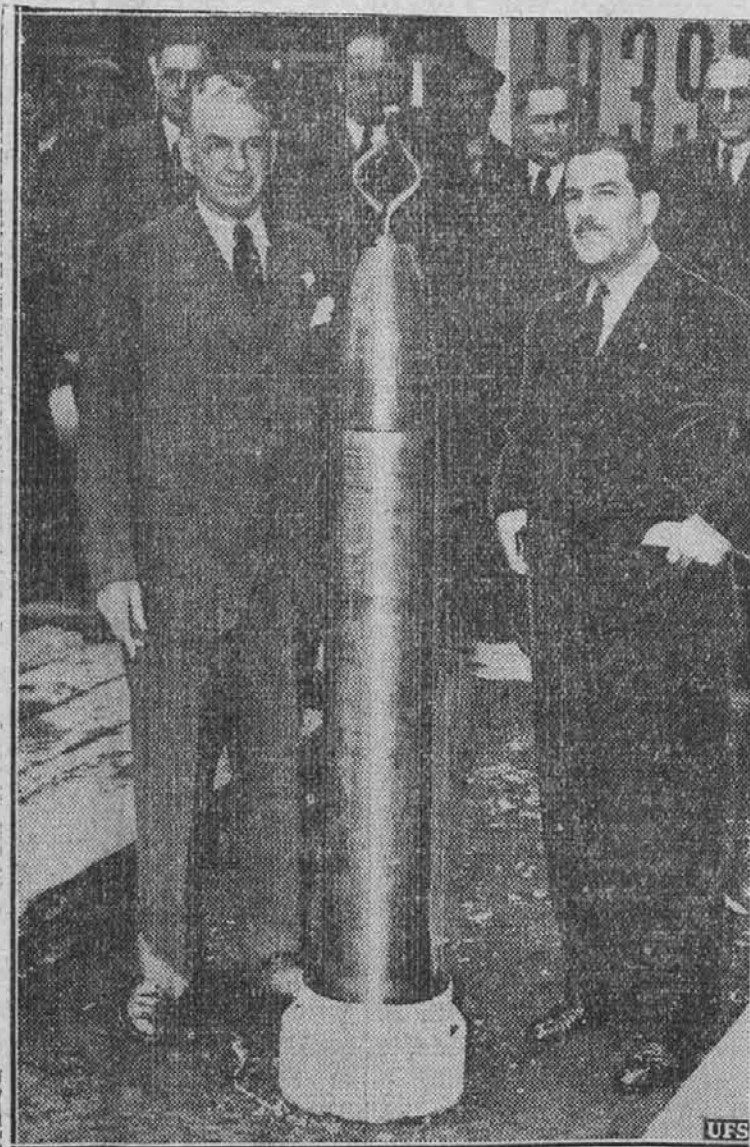
—Ali ne želiš spoznati sveta? Uvedel te bom v petrogradske družbe, uvedel te bom, otrok moj, v salone, kjer se zbira odlični svet. Sedaj je najboljša prilika, ko matere ni doma. Treba je samo, da

privoliš.

Franja da očetu roko.

—Tvoja želja mi je zapoved, oče, — odgovori ona, — v kolikor se ne tiče moje ljubezni. Zakaj te ne bi spremljala? Zakaj ne bi bila dobro razpoložena s teboj?

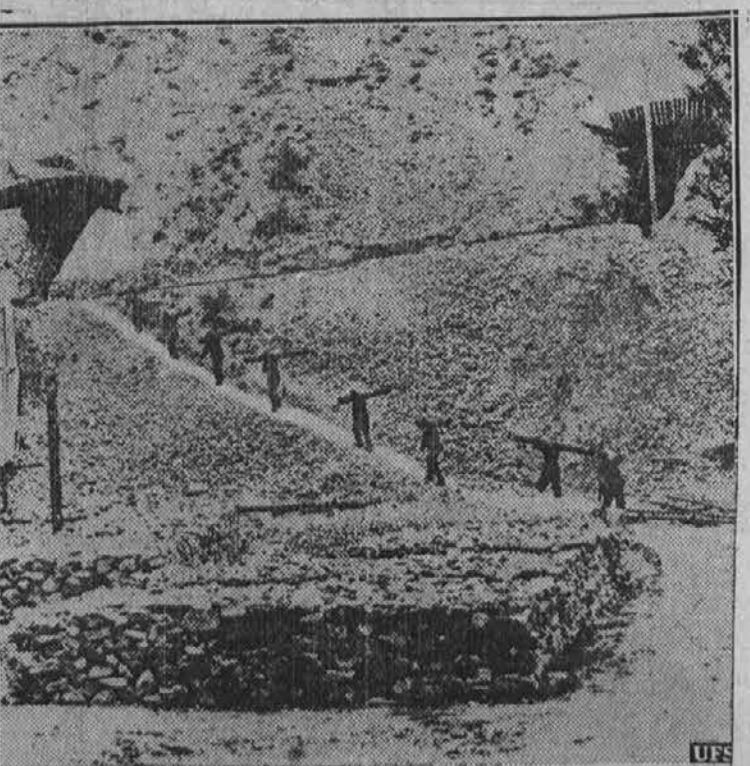
—To me veseli! — vzklikne Jagodkin. — Če ti je prav, me lahko zvečer spremljaš.

Ves sedanji obseg civilizacije so zaprli v to kapsulo, katero bodo zazidali v zemljo na prostoru newyorške svetovne razstave. Ta kapsula se ne sme odpreti prej kot čez 5,000 let. Takrat se bo pisalo leto 6938 po Kr. Kaj ne, vsak izmed nas bi bil rad takrat zraven.

Na desni je Maksim Litvinov, sovjetski zunanji ministar, ki je rekel, da je bila Rusija pripravljena pomagati Čehoslovaki in Franciji, če se ne bi bile podale Nemčiji.

Česke utrdbe ob nemški meji, ki so jih pa morali prepustiti Nemcem v soboto 1. oktobra.

—Kam oče?

—V salon lepe vdovice Bojanovske. Da, otrok moj, to je odlična, lepa in prijazna žena, kakršno boš redko našla. —

Ti jo poznaš, Klarisa, četudi si bila do sedaj nepravilna napram njej, danes boš spoznala, da nisi imela prav.

—Grem s teboj oče, — od-

vrne Franja, — toda edino pod enim pogojem?

—Pod kakšnim pogojem? — Da naju spremlja gospod Felsing!

—Felsing? — poskoči Jagodkin. — Kaj bo delal Felsing v tej hiši, v katero ne spada?

(Dalje prihodnjic)

Newyorški župan La Guardia, ki je prišel iz Kalifornije domov z aeroplanom, ko je izbruhnil štrajk voznikov trakov. Na zrakoplovnem pristanu ga je čakala žena in njegova dva sinčka.

NAZNANILO

KER JE V SREDO 12. OKTOBRA 1938

Kolumbov dan in uradni praznik

CLEARING HOUSE BANKE

NE BODO ODPRTE ZA POSLOVANJE NA TA DAN

The Cleveland Clearing House Association

The American Savings Bank Company	The Lorain Street Bank
The Bank of Cleveland	The National City Bank of Cleveland
Central National Bank of Cleveland	The North American Bank Company
The Cleveland Trust Company	The Union Bank of Commerce Company

NAZNANILO

Členjenemu občinstvu naznanjamo, da imamo sedaj našo stiskalnico v lastnem novem prostoru na

20171 Nicholas Ave., vogal East 200 St. v Euclid, O.

Pri nas dobite najboljšje

GROZDJE, KOT TUDI MOST IN SODE

Vabimo stare kot tudi nove odjemalce, da si ogledajo naš sanitarni sistem stiskanja.

MANDEL MOVERS

Kenmore 3445

Ted Mandel, lastnik

MOŠT - SODI

Kdor hoče torej imeti res fino kapljico, naj pride k nam. V zalogi imamo tudi vedno fine sode. Točna postrežba in zmerne cene. Se priporočamo vsem starim in novim odjemalcem, da naročijo pri nas.

JOE MUCHITZ

LASTNIK

1081 Addison Rd.

HEnderson 0782

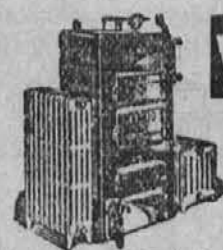
RAZPIS SLUŽBE

Tem potom se razpisuje služba urednika-upravnika za uradno glasilo Slovenske Dobrodnele Zveze. Ponudnik mora biti član S. D. Z. in ameriški državljan. Prednost imajo tisti, ki so zmogli slovenskega in angleškega jezika. Ponudbe naj bodo pisane in naj vsebujejo oznabo kvalifikacij, kakor tudi navedbo mesečne plače. Vse ponudbe morajo biti dostavljene v uradu Leo Kushlana, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, najkasneje do sobote popoldne, dne 22. oktobra 1938.

Za odbor S. D. Z.

LEOPOLD KUSHLAN

JOHN GORNIK

WOLFF HEATING CO.

Telefon: GLEnvill 9218

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS

največji clevelandski razpečevalci

Vročrak, para, gretje z vročo vodo in ventilacijski sistem inštaliran.

F.H.A. odplačila—3 leta za plačati

Nobena plačila takoj.

Proračun zahtev. — Sprejemamo naročila izven mesta.

Popravlja in razni deli znižani v ceni.

Vprašajte za našega slov. zastopnika.

715 EAST 103rd STREET

CLEVELAND, OHIO

SEDMAK

MOVING AND EXPRESSING
Free Estimates and Low Rates
6306 St. Clair Ave. HEnderson 1920
15022 Saranac Rd.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2975

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnostne in družbene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5870